

Les quatre diputacions catalanes commemoren a Tarragona el centenari de la Mancomunitat de Catalunya

S'inaugura la gran exposició sobre la Xarxa de Biblioteques Populars creada per la històrica institució (1914-1925)

El Palau de la Diputació de Tarragona ha acollit aquest dilluns l'acte central commemoratiu del centenari de la Mancomunitat de Catalunya a la demarcació de Tarragona. Hi han assistit els presidents de les quatre diputacions catalanes (Josep Poblet, Tarragona; Salvador Esteve, Barcelona; Joan Reñé, Lleida, i Joan Giraut, Girona), els quals han fet èmfasi en la gran tasca duta a terme per aquesta històrica institució, nascuda el 1914 de la unió voluntària de les quatre diputacions i suprimida el 1925 per Primo de Rivera.

L'acte ha omplert el Saló de Plens de la Diputació de Tarragona, i ha anat seguit de la inauguració de l'exposició L'inici del demà. Mancomunitat de Catalunya: 100 anys, Xarxa de biblioteques populars, que es pot visitar fins al 7 de setembre al Pati del Palau de la institució supramunicipal.

"La Mancomunitat va saber unir totes les energies disperses pel territori per a crear un país nou", ha manifestat Josep Poblet durant l'obertura de l'acte, que ha aplegat representants d'ajuntaments, consells comarcals i altres administracions i entitats ciutadanes d'arreu del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre. El president de la Diputació de Tarragona ha assenyalat que la Mancomunitat "volia que Catalunya pogués viure amb el seu propi esforç sense cap mena de dependència". Malgrat això, Poblet ha recordat que la Mancomunitat va néixer per a donar suport polític al govern espanyol de l'època, i sense haver-li traspassat cap competència "va treballar amb les idees clares i amb una gran visió de futur".

D'altra banda, el president de la Diputació de Barcelona, Salvador Esteve, ha afirmat que "com cent anys enrere, hem de treballar plegats per fer avançar el país, a través d'una visió global i descentralitzada de Catalunya". De la seva part, el president de la Diputació de Lleida, Joan Reñé, ha destacat que "mai en tan poc temps i tan pocs mitjans s'havia pogut fer tant", mentre que el president de la Diputació de Lleida, Joan Giraut, ha posat de manifest la "valuable feina que es va fer en poc temps" i ha reivindicat la tasca que fan les diputacions també a l'actualitat.

La Mancomunitat

El 6 d'abril de 1914 es constituïa la Mancomunitat de Catalunya, un projecte polític que consistia a mancomunar les quatre diputacions catalanes. La presidència va ser ocupada pel president de la Diputació de Barcelona, Enric Prat de la Riba. La Mancomunitat va desenvolupar la seva tasca política, social i cultural fins al cop d'estat del general Primo de Rivera, al setembre de 1923. Primer, va ser intervinguda i, posteriorment, el 1925, va ser dissolta.

Malgrat de no disposar de recursos propis, perquè es partia dels pressupostos de les diputacions provincials, la mancomunitat va dur a terme una gran tasca i va ser capaç de crear i transformar el país amb determinació, agilitat i rapidesa. Va actuar durant una dècada amb una energia inusitada per crear sòlides eines de connectivitat i creixement a Catalunya. En aquest sentit, va intervenir amb eficàcia, rigor i operativitat en tots els sectors fonamentals; l'educació, la sanitat, la llengua, la cultura, la ciència, la indústria i les infraestructures de comunicació.

L'exposició

L'inici del demà. Mancomunitat de Catalunya: 100 anys, Xarxa de biblioteques populars repassa, a través d'elements gràfics, textos i bibliografia, el projecte i la materialització de les biblioteques populars creades per la Mancomunitat en vuit localitats catalanes: la primera va ser la de Valls, el 24 de juny de 1918, seguida de les d'Olot, Salient i les Borges Blanques, al mateix any. Posteriorment es van inaugurar les de Canet de Mar (1919), el Vendrell (1920) i les de Figueres i Pineda de Mar (1922). Aquests equipaments van tenir un paper fonamental en un país que aleshores registrava un 40% d'analfabetisme.

La implantació de les biblioteques populars es va fer d'una manera ràpida i eficaç gràcies a Eugeni d'Ors, a qui van encomanar el projecte inicial, i a Jordi Rubió, que, en succeir-lo, va crear el primer sistema de biblioteques públiques de l'Estat. El sistema de biblioteques de la Mancomunitat ha constituït la base de la xarxa de biblioteques actuals.

La mostra sobre la xarxa de biblioteques instal·lada al Pati del Palau de la Diputació forma part del projecte general que commemora els cent anys de la Diputació arreu de Catalunya. A la resta de demarcacions, es realitzen altres exposicions temàtiques sobre la tasca de la institució: De la beneficència al servei públic de sanitat, Impuls al coneixement científic i Noves estructures per a l'educació (Barcelona); Normativització de la llengua (Girona) i Comunicar el territori: telefonia i obres públiques (Lleida).